

baptist.dk

3
2025

På vej

3 Vi kan ikke overbevise hinanden

– leder

4 Om at rumme hinanden

– Ole Lundegaards oplæg til synoden

9 Kirkens kald i en »platformskultur«

– Thomas Willer og Louise Bylunds oplæg til synoden

12 Fælles med alt hvad det indebærer?

– interview med Johanne Kofoed Lundegaard

14 Tilbageblik på synoden

– billedreportage

16 En midlertidig løsning til at leve med

– interview med Lars Midtgaard

18 Stærkere fællesskab og tydelighed omkring værdier og retning

– interview med Jakob Zimmermann

20 Glade og lettede

– Interview med Bodil Højbak Møller og Pia Duebjerg Andersen

22 »Husk at høre den almindelige baptist«

– interview med Alan Donaldson

24 Debat om værdier på synoden: Kompromisets svære kunst

– en opsummering af samtalen på synoden

27 Emil er en glad mand

– portræt af Emil Saggau

30 Bibellæsning – en daglig glæde

– serie om personlig bibelbrug

31 Landskonference 2025

31 Navne

32 Dogmer eller økonomisk vækst?

– Genstart 1525 – markering af 500-året for døbere i Europa og Danmark

34 Værdighed og fremskridt i Musema

– Mor-Barn projekt i Musema gør en forskel

36 Bøn er lidt som en kat

– klumme

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 3, 2025 – 172. årgang

Forsidefoto: Arkiv

Udgivelsesdatoer og deadlines

Nr. 4: 10. oktober. Deadline 11. august
Nr. 5: 12. december. Deadline 13. oktober.

- baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
- følg også bladet på Facebook.
- bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør
tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com

Jamie Lynn Cunningham
jamielynn.cunningham@yahoo.com

Mads Leth
tlf. 2972 7860, lethmads@gmail.com

Lone Møller-Hansen
tlf. 2347 4015, lm-h@outlook.dk

Renathe Zimmermann
tlf. 6165 2656, renathezimmermann@gmail.com

Gitte Elleby, redaktionssekretær
tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven: Ole Engel

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 2.800

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Baptistkirken i Danmark

Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed. Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet.

Gaver til baptist.dk: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 90519 mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Vi kan ikke overbevise hinanden

[≡] Lone Møller-Hansen

[📁] Arkiv

Det blev nok en mere positiv oplevelse at være til synode, end mange havde frygtet. Den gode tone bliver fremhævet. Der blev faktisk lyttet – også til dem, man ikke er enig med. Der var en udpræget vilje til at blive sammen. Det viste de orange kort, som tilkendegav deltagernes positive holdninger – uden en afstemning. Det kunne kun ses fra podiet, fordi kortene blev holdt foran brystet.

Men det står også klart, at vi ikke kan overbevise hinanden. Vi kan med andre ord ikke blive enige om især det, der er/var indeholdt med ét ord i værdierne, seksualitet. Kan man blive leder i det nationale fællesskab, hvis man ikke er heteroseksuel og udlever en anden seksualitet?

Ledelsen traf en beslutning, som langt de fleste var lettede over. Det spørgsmål er skudt til hjørne og skal behandles på læredage de kommende halvandet år frem til en landskonference i efteråret 2026.

Synoden i BaptistKirken viste viljen til at være ét, men vi bliver ikke et holdningsfællesskab.

Forståelse af Bibelen

Det, der ligger bag uenigheden, må vi adressere. Vi har talt om forskelle i bibelsyn, men det er for snævert. Det handler også om bibeltolkning og bibelbrug. For at forstå hinanden – og os selv – må vi bruge god tid på at tale om, hvad det betyder, hvis vi hver især siger, at vi tror, at Gud åbenbarer sig selv og sin vilje i Bibelen. Det lægger vi tydeligvis ikke det samme i. Det handler om bibelsynet.

Dernæst må vi tale om, hvordan vi tolker de enkelte bibelsteder – bl.a. dem, der tolkes til at handle om homoseksualitet. Endelig skal vi tale om, hvad Bibelen og vores tolkning af den betyder for vores liv og valg. Både personligt og i fællesskabet.

I den proces må vi bede Helligånden om at gøre det, vi ikke kan gøre selv. Forene os. Det bliver sandsynligvis ikke et holdningsfællesskab. Men forhåbentlig et handlingsfællesskab, som den europæiske »baptistgeneral« Alan Donaldson opfordrede os til.

[Synode 2025]

Om at rumme hinanden

Hvad kan vi lære af en urkristendom, der bestemt havde sine fløje og sine kampe? Hvordan håndterede de første kristne svære uenigheder?

[≡] Ole Lundegaard
[📷] Peter Toldam og Jørgen Johansen
+ Camylla Battani – Unsplash

BaptistKirken sættes modsætninger for tiden skarpt op mod hinanden, men vi samles til synode for at finde en fælles vej. Derfor har jeg valgt at tage udgangspunkt i kristenhedens første synode: Apostelmødet i Jerusalem og sætte det i relation til begivenheder skildret i Paulus' breve.

Den tidligste kristendom

Forfatteren Lukas begynder Apostlenes Gerninger med at fortælle om den første menighed, der opstår i Jerusalem. Det var en menighed af jøder, der kom til tro på Kristus. Jødedom trak skarpe grænser: alt var opdelt i rent og urent. En jøde var meget opmærksom på renhedsforskrifterne: hvad man måtte spise, og hvem man måtte omgås. Især fari-sæerne og de skriftkloge var meget nidkære.

Der bygges op til et nybrud

Peter besøger den romerske officer, Cornelius, spiser hos ham og ender med at døbe ham og

» Mens man arbejdede på at sikre, at der var én kristendom, var der aldrig kun én kristendomsform. «

hans familie, og de modtager Helligånden. Peter må stå skoleret og forklare sig, for det var uacceptabelt for de andre apostle i Jerusalem. De tager hans ord for gode varer; ja, de priser Gud for, hvad der er sket.

Det var et jordskred. Én kristendom for alle folk – ikke kun jøder – er en realitet.¹ Og dog – alle var ikke overbeviste, og alle detaljer i det nye fællesskab var endnu ikke afklaret. Skal hedninge fx omskæres og blive jøder og holde hele Moseloven?

Antiokia i Syrien

Paulus er en del af menigheden i Antiokia, hvor jøder og hedninger spiser sammen, og han kræver ikke, at hedningene bliver jøder. Det skaber ballade. Gæster fra Jerusalem protesterer over, at hedninger, der tror på Jesus som Messias, ikke holder renhedslovene. Den første synode etableres for at afklare det spørgsmål: Kan hedninger være en del af den kristne menighed uden at lade sig omskære og blive jøder?²

Resultatet

Apostelmødet resulterede i en beslutning om at frigøre de ikke-jødiske kristne fra at overholde det meste af Moseloven. Det blev helt afgørende for senere kristen historie af to årsager. Dels gik kristendommen fra at være en enstrenget, monokulturel jødisk bevægelse til at inkludere ikke-jøder med en teologisk

» Paulus formaner dem til at holde sammen og give plads til hinanden. «

spændvidde, som kan ses i Det Nye Testamente. Det er svært at overvurdere betydningen af det. Dels markerer apostelmødet begyndelsen på kirkemøder – samtaler under Helligåndens vejledning – som en vej til at beslutte teologiske og disciplinære spørgsmål i kirken.

Det er en relevant indsigt også for os, for det viser en særlig vilje til at bygge bro og skabe enhed hos de tidlige kristne, der er en fuldstændig fundamental del af urkristendommen. Mens man arbejdede på at sikre, at der var én kristendom, var der aldrig kun én kristendomsform. De første kristne erkendte, at der er mere end en måde at være kristen på og stadig være ét.

» Paulus advarer dem: I skal ikke foragte dem, der har et andet syn.«

Interne spændinger

Paulus kommenterer ofte forholdet mellem jøder og hedninge i situationer præget af spændinger. Fx skriver han til menigheden i Rom, hvor der er indre spændinger mellem to fløje. Paulus formaner dem til at holde sammen og give plads til hinanden. Hvilken side er Paulus på? Ja, han er vel på begges.

Nok går Paulus fuldtonet ind for en sameksistens mellem jøder og hedninge i menigheden, hvor hedningene *ikke* er forpligtet på de jødiske helligdage, omskærelse, spiseregler osv. Men han formaner de hedningekristne om, at de ikke bare kan presse deres overbevisning ned over de jøde-kristne, som stadig holder sig til traditionen, og han advarer dem: I skal ikke foragte dem, der har et andet syn. Samtidig formaner Paulus også de jøde-kristne, der ser og forarges over de hedningekristnes frihed, til ikke at dømme den anden gruppe, men overlade dommen til Herren – for

den ene gruppe handler af tro, og det gør den anden også.³

At handle i tro

Man kan selvfølgelig ikke direkte overføre det på vores situation, men Paulus peger på en vej, der kan være retningsgivende også for os: en accept af, at vi når til forskellige tolkninger af moderne problemstillinger *som et resultat af vores tro*. Jeg tror ikke, at der er nogen fløj i BaptistKirken, der ikke handler af tro og føler sig tvunget af sin samvittighed.

» Det er vigtigere at slutte forlig med sine »fjender« end at slutte forbund med sine venner.«

Indsamlingen

Det var afgørende for Paulus, at jøde-kristne og hedningekristne – deres forskellige praksisser til trods – holdt sammen i gensidig anerkendelse, for der er én kirke. Blandt sine overvejende hedningekristne menigheder i Makedonien og Grækenland sætter han derfor gang i en indsamling for at hjælpe de fattige – jøde-kristne – i Jerusalem, hvor menigheden har svært ved at imødekomme alles behov.⁴ Båndet til deres noget anderledes søstre og brødre i Jerusalem ses altså som så afgørende, at de sætter alt ind på at samle en god gave, selvom forholdet til menigheden i Jerusalem var noget anstrengt og præget af både respekt og uoverensstemmelser.

Det bemærkelsesværdige er de anstrengelser, Paulus og menighederne lægger for dagen for at bevare enheden og den indbyrdes

Ole Lundegaard

- præst i Herlev Baptistmenighed
- indtil 2004 underviser i Ny Testamente, græsk, homiletik og liturgik på Baptist-samfundets Teologiske Seminarium i Tølløse og ved »Skandinavisk Akademi for Lederskab og Teologi« (SALT) i København
- BaptistKirkens repræsentant i Kirkernes Verdensråd

Ole Lundegaard måtte melde afbud til synoden. Derfor blev hans oplæg vist på video.

kærlighed. Det var logik for dem, men hos os i dag er det blevet til, at dem, man ikke er enig med, gider man ikke snakke med eller velsigne i deres tjeneste.

» Paulus peger på en vej: en accept af, at vi når til forskellige tolkninger af moderne problemstillinger som et resultat af vores tro.«

Enheden betød ikke enshed. Der var aldrig én ensartet kristendom. Ikke engang blandt de allerførste.

Samtalen

Formålet med en synode er samtale. Det har været traditionen fra begyndelsen. Man fortsatte op igennem århundrederne – især de første fire – med at holde synoder og konciler for den eksplosivt voksende og meget mangfoldige kristendom. De store emner,

man skændtes om, var Jesus' to naturer – altså hvordan skal vi forstå, at Jesus er både Gud og menneske – og det var forståelsen af Gud som treenig. Det tog faktisk nogle hundrede år at nå frem til det, vi i dag opfatter som en selvfølge.

Man holdt sammen på en meget mangfoldig kristendom ved at afholde synoder og konciler – indtil det store skisma i 1054, hvor kirken splittes op i den ortodokse kirke i øst og den katolske i vest. Og den vestlige kristendom →

→ spaltes igen under reformationen, hvor baptismen har sine rødder.

Men vi må også erkende, at reformationen åbnede for sluserne, så vi fik en sekterisk tendens: hvis man havde et divergerende syn på noget, lavede man en ny kirke og lyste de andre i ban eller frakendte dem kristennavn. Vi glemte alt om Jesus' ord om hans disciples enhed og alt om den tidlige kirkes tydelige anstrengelser for at være én kirke. Blandt de værste til dét har desværre været baptister, ikke mindst i USA.

I Danmark har vi lykkeligvis altid haft ét baptistkirkesamfund. Bølgerne er ofte gået højt, men vi har haft tradition for at tale sammen og anerkende hinanden, selvom der er langt fra den ene fløj til den anden.

Verden har brug for en kristendom, der viser, hvordan man favner også den, man ikke er enig med. Der er ikke brug for en kirke, der følger tidsånden og danner ekkokamre, hvor man kan nøjes med at være sammen med dem, man er enig med. Det er vigtigere at slutte forlig med sine »fjender« end at slutte forbund med sine venner.

» Verden har brug for en kristendom, der viser, hvordan man favner også den, man ikke er enig med. «

De vigtigste punkter

De første kristne håndterede konflikt ved at gøre sig store anstrengelser for at bevare kirkens enhed. Det gælder både lederne i Jerusalem og Paulus. Det så vi i forbindelse med Apostelmødet.

Man arbejdede ihærdigt for at være én kirke. Det udtrykker den indsamling, der blev sat i gang i hedningekristne, paulinske menigheder for at hjælpe de fattige jødekristne i Jerusalem-menigheden, som Paulus ellers havde sine kontroverser med.

Kirkens kald og opgave er at udtrykke det, som Guds væsen er.

I en menighed med fløje formaner Paulus

» Enheden betød ikke enshed. Der var aldrig én ensartet kristendom. Ikke engang blandt de allerførste. «

den ene gruppe til ikke at se ned på den anden gruppe, og denne gruppe til ikke at dømme de andre, men overlade dommen til Herren – og anerkende, at enhver er kommet frem til sit standpunkt ud af tro, og alle skal handle i kærlighed.

Tak, må Gud velsigne jer alle og må I få en god samtale. Og må vi som Paulus udtrykker det, være medarbejdere på hinandens glæde, ikke herrer over hinandens tro.⁵

Se videoen med hele Ole Lundegaards oplæg på YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=4QfQ9v4DgXg>

- 1 Se Apostlenes Gerninger kap. 10 og 11
- 2 Se Apostlenes Gerninger kap. 15, vers 7-35
- 3 Se Romerbrevet kap. 14, vers 1-6 og vers 10-15
- 4 Se 1. Korintherbrev kap. 16, vers 1-4; 2. Korintherbrev kap. 8-9; Romerbrevet kap. 15, vers 26
- 5 Se 2. Korintherbrev kap. 1, vers 24

[Synode 2025]

Kirkens kald i en >platformskultur<

Nykonservatisme
og kristendom

I en kultur præget af selvscenesættelse og usikkerhed savner børn og unge et sprog for tro. Hvordan skaber kirken den nødvendige forandring?

[≡] Henrik Andersen, webredaktør

[📷] Peter Toldam

På synoden i Sæsing fortalte sociolog og præst i Aalborg Vineyard *Thomas Willer*, hvordan »platformskulturen« gør os til usikre mennesker, og hvor svært det er at rive sig fri af gamle traumer. Teolog og projektleder *Louise Bylund* tog os med ind i et børneunivers,

»En kultur, hvor menneskers værdi konstant vurderes ud fra andres reaktioner.«

hvor der mangler et sprog for tro både blandt børnene og de voksne.

Mål for menneskers værdi

Thomas Willer indledte med personlige refleksioner fra sin opvækst i BaptistKirken: Fra det første kys, EM-finalen i 1992 til et budskab om, at han aldrig ville blive forkynner. De erfaringer ligger til grund for Thomas' spørgsmål: Hvordan reagerer kirken i en kultur, hvor menneskers værdi måles i synlighed og i andres anerkendelse?

Thomas pegede på et paradoks i dansk kirkeliv. På trods af mange menneskers åben-

lyse åndelige længsel – fra den succesrige familiefar, der føler sig åndeligt tom til nar-komanen Hassan, som i desperation råber til Gud på gaden – oplever frikirkerne ingen vækst. De seneste 100 år har frikirkerne ikke tiltrukket flere medlemmer – tværtimod. Thomas påstod, at kirkens budskab ikke når ind i hverdagslivets dybeste længsler.

»Platformskulturen«

Thomas fortalte, at en af de vigtigste årsager til udfordringen er »platformskulturen«. En kultur, hvor menneskers værdi konstant vurderes ud fra andres reaktioner. Resultatet →

»» Den gode nyhed er – ifølge Thomas – at kirken kan tilbyde et radikalt andet perspektiv. ««

er skrøbelige individer, der er fanget i en evig jagt på synlighed og bekræftelse.

»Vi bliver afhængige af ›likes‹ og opmærksomhed på sociale medier. Vi lever i en vedvarende kamp for anerkendelse«, forklarede Thomas. Han hævdede også, at det er næsten umuligt at bryde med platformskulturen: Behovet for andres accept er dominerende.

Kirkens alternativ

Den gode nyhed er – ifølge Thomas – at kirken kan tilbyde et radikalt andet perspektiv. Evangeliet fortæller en anden historie om menneskets værdi og identitet: »Vi er altid allerede elsket ubetinget af Gud. Vores værdi afhænger ikke af egne præstationer eller andres meninger.« Budskabet er, at den kristne identitet rummer potentialet til at frigøre os fra platformskulturens konstante usikkerhed.

Selverkendelse er nødvendig

»Det kræver imidlertid ærlig selverkendelse at nå dertil«, påpegede Thomas. Han fortalte, hvordan hans egen selvforståelse blev formet: Som ung forkynder fik han af sin leder og mentor at vide, at han ikke havde evnerne

»» Selvindsigt er afgørende for at forstå, hvad der driver os. ««

til at forkynde. Denne afvisning blev til et traume, der påvirkede ham i mange år.

Thomas' forskning viser, at mange kristne forkyndere ubevidst handler ud fra egne traumer og smertepunkter i livet. Selvindsigt er afgørende for at forstå, hvad der driver os.

Afslutningsvis understregede Thomas, at selvindsigt og strategi ikke alene skaber forandring: »Vi må invitere Helligånden ind i vores liv og fællesskaber. Kun Ånden kan samle de knogler, som Ezekiel taler om, og skabe nyt liv.«¹ Løsningen på kirkens og menneskets dybeste længsler findes ikke i flere ›likes‹ – men i at finde hvile i Guds ubetingede kærlighed.

Troen mangler et sprog

»Kun 4,7 procent af danske unge taler med deres forældre om tro. Det er på niveau med samtaler om sex og porno – og det er et problem«, mente Louise Heldgaard Bylund. »Tro er blevet en privatsag«, forklarede hun, »og derfor er det ikke et naturligt samtaleemne i hjemmet.«

Blandt jævnaldrende er tro også et sjældent samtaleemne. Ifølge bogen ›Jagten på frirum‹² taler kun 1-2 procent af de unge om tro med venner. »De mangler sprog for at tale om tro. Det skal vi som voksne hjælpe dem med at finde«, sagde Louise.

Louise Bylund

Behov for udvikling af det åndelige sprog

Louise fortalte, at psykolog Dorte Toudal Viftrup har undersøgt børn og unges behov for åndelig udvikling. Hun finder, at der er et behov – på linje med behov for sproglig og fysisk udvikling. Mens vi har talepædagoger og fysioterapeuter til at hjælpe med at udvikle sprog og fysik, står de unge ofte alene, når det handler om tro. De lærer sjældent det åndelige sprog i hjemmet eller skolen – det kræver en mere aktiv formidling.

»Vi skal ikke være eksperter eller mini-præster«, understregede Louise med erfaring fra

»» Tro er blevet en privatsag, og derfor er det ikke et naturligt samtaleemne i hjemmet. ««

sit job som projektleder i ›Det med Gud‹, og hun fortsatte: »Vi skal bare være voksne, der deler det, vi selv tror på – og turde sige, når vi ikke forstår alting« – en ærlig og menneskelig tilgang, der åbner mulighed for, at børn og unge kan spejle sig i voksne og finde deres egne ord og erfaringer.

›Det med Gud‹

I projektet ›Det med Gud‹³ arbejder Louise Bylund med fire enkle principper:

- andagter kan formes på mange måder
- forkyndelse må aldrig opleves som en sur pligt
- man behøver ikke være ekspert
- man deler det, man selv tror på

Louise mindede også om betydningen af de sekundære voksne – bedsteforældre, ledere og andre voksne i de unges liv. Mange unge møder ikke længere voksnes tro i hverdagen, og derfor bliver de sekundære voksnes stemmer endnu vigtigere.

Bliv en sekundær voksen!

Louise sluttede sit indlæg på synoden med et spørgsmål og en opfordring: »Hvor og hvordan kan vi være de voksne, der ikke viger udenom troens samtale – men møder de unge i den?«, hvorpå hun udfordrede os alle: »Hvor og hvordan kan du være en sekundær voksen, der deler liv og tro med børn og unge?«

»Der er et behov for åndelig udvikling på linje med behov for sproglig og fysisk udvikling.«

1 Ezeiels bog kap.37

2 »Jagten på frirum« af Simon Haugegaard & Søren Østergaard. Forlag: Ungdomsanalyse. ISBN 9788797088913

3 <https://www.detmedgud.dk/> – et samarbejde mellem KFUM-Spejderne, De grønne pigespejdere, FDF og KFUM og KFUK.

Thomas Willer

Fælles med alt, hvad det indebærer?

Interview med Johanne Kofoed
Lundegaard, Købnerkirken.

[≡] Mads Leth

[📷] Private

Hvordan har I forberedt jer til synoden i menigheden?

Forberedelsen har bestået i, at vi gennem det seneste år har deltaget i præstesamling og lederdage samt arbejdet med Genstarts-materialet og oplæg til værdier i menighedsrådet og fælles i menigheden.

Hvad var de væsentligste spørgsmål?

Det væsentligste for os er, om vi er et kirkesamfund, der fortsat har lyst til at være fælles med alt, hvad det indebærer. Vi savner et fællesskab, der kan inspirere og opmuntre på en konstruktiv måde. Det oplever vi ikke lige nu. Derudover er det væsentligt, at vi er et trygt fællesskab, hvor det er sikkert og rart at være med, uanset hvem man er, og hvor vi passer på hinanden.

» Det væsentligste for os er, om vi er et kirkesamfund, der fortsat har lyst til at være fælles med alt, hvad det indebærer. «

» Vi synes, det er vigtigt at deltage i samtalerne, der foregår lige nu, og vi tror på, at vi har en stemme, som kan byde ind med noget godt. «

Har I forholdt jer til værdierne?

Ja, vi har arbejdet med dem i menigheden. I udgangspunktet synes vi, at langt det meste, som står skrevet, er noget vi kan se os selv i, men det afhænger af, hvordan det bliver forstået og udlevet i praksis. Det er nogle værdier, som favner bredt, og det afspejler det kirkesamfund, vi er en del af – men vi har en del udfordringer i BaptistKirken lige nu, og vi er ikke sikre på, at de brede værdier kan hjælpe os med dem.

Er det med forventning eller foruroligelse, I kommer til synoden?

Vi er taget afsted, fordi vi synes, det er vigtigt at deltage i samtalerne, der foregår lige nu, og fordi vi tror på, at vi har en stemme, som kan byde ind med noget godt. Vores erfaring med deltagelse i nationale sammenhænge er dog ikke kun god, så det er også med en knude i maven, vi tager afsted. Derudover har det også været en undren fra vores side, at der ikke er sat mere tid af til samtale om selve værdierne – det, som vi har forstået, skulle være formålet med hele synoden.

Hvordan oplevede I synoden?

Det var vores oplevelse, at vi er meget langt fra hinanden. Diskussionen gik rigtig meget

på punkt 4c, som handler om, hvorvidt ledere kan lede på alle nationale niveauer uafhængig af køn, etnicitet, handicap og seksualitet. Det ærgrer os, at diskussionen primært handler om det, for det er vores oplevelse, at det kun er et symptom på noget, som stikker langt dybere. Når det er sagt, så blev der dog givet udtryk for, at der var meget stor opbakning til, at man kan være leder på alle niveauer nationalt uafhængig af seksualitet. Det, synes vi, er positivt, for det kunne potentielt betyde, at vi med ro i maven kan begynde at invitere hele vores menighed med til nationale arrangementer.

Dog undrer det os – hvis størstedelen af fællesskabet mener det – at det ikke kan blive skrevet ned. Det er nødvendigt, at det bliver kommunikeret eksplicit, at alle kan være med på lige fod, fordi der sidder mennesker med en erfaring og historik, der fortæller dem, at de ikke kan være med på samme vilkår som andre.

Der blev sagt ting, jeg ikke har lyst til at citere her, som er sårende. Derfor har synoden også været en hård omgang. Landskonferencen i september står dog i kalenderen, men nu skal vi hjem og sunde os og bruge tid på vores lokale fællesskab. Så tales vi ved med resten

af BaptistKirken på den anden side af sommeren.

Hvilke værdier tager I med hjem – og er der noget, der er problematisk for jer?

Her vil jeg nok bare referere til det ovenstående.

Hvad var højdepunktet i synoden?

Jeg sætter pris på, at ledelsen forsøger at åbne op for en ærlig og åben samtale, men hvis jeg skal være helt ærlig, har jeg ikke så meget ved selve synoden at fremhæve her. Ellers må det være de mange gode mennesker, som det var godt at se, og så var der solskin indimellem.

[Synode 2025]

Tilbageblik på synoden

[📷] Peter Toldam og Jørgen Johansen

1. Lovsanggruppen fra Vrå var blevet forstærket til lørdagens aftenmøde.

2. Alan Donaldson, generalsekretær for de europæiske baptister, prædikede mandag formiddag – en pointe, om at Gud aldrig slipper os, blev demonstreret med en dans med Lone Møller-Hansen.

3. Søndag aften var der koncert med Nina Luna.

4. Lone Møller-Hansen og Ulla Holm var med til at lede samtalerne om værdier.

5. Der var tid til at tale sammen over både kaffe og måltider.

6. Anne-Mie Skak Johanson talte lørdag aften om pinsens under.

7. Lea Kjeldgaard ledte åbningsmødet, hvor lovsanggruppen fra Bethelkirken stod for musikken, og Bodil Højbak Møller prædikede.

8. Lørdag formiddag talte Thomas Willer om »platformskulturen«, og Louise Bylund talte om børns og unges manglende sprog for tro.

9. Efter lyttegruppesamtaler havde grupperne to minutter til at opsummere deres samtaler.

En midlertidig løsning til at leve med

Interview med Lars Midtgaard,
Bethelkirken i Aalborg.

[≡] Renathe Zimmermann

[📷] Peter Toldam

Lars Midtgaard fortæller, at menigheden har forberedt sig grundigt til synoden. Igen- nem det seneste år har menighedsrådet haft mange drøftelser omkring processen, udfor- dringerne og værdierne, og menigheden har været inviteret til to møder, hvor værdierne er blevet bearbejdet.

Forventninger til synoden

Lars kommer til synoden med et åbent og positivt sind og vil lytte til, hvad de enkelte menigheder har at sige, men han er ærlig og erkender, at han kommer uden store forvent- ninger. Han er bekymret for, at den nationale ledelse vil gennemføre en kurs, som vil bringe

»Jeg var bekymret for, at den nationale ledelse vil gennemføre en kurs, som vil bringe os som kirkesamfund et forkert sted hen.«

»Jeg oplevede, at ledelsen alligevel i nogen grad havde lyttet til alles synspunkter.«

os som kirkesamfund et forkert sted hen. Det drejer sig primært om de værdier, der omhandler bibelsynet, akkreditering af præsterne og ikke mindst spørgsmålet om seksualitet, hvor der lægges op til, at alle uanset seksualitet skal kunne vælges til lederposter i BaptistKirken.

»Jeg forventer, at ledelsen vil gennemføre deres kurs, og det er de i deres gode ret til som ledelse, men min ret er også at give udtryk for, hvad vi mener hos os. Vi har som menighed svært ved at bekræfte værdierne, som de ser ud nu.«

Efter synoden

Lars Midtgaard giver efter synoden udtryk for, at de negative forventninger til synoden ikke som sådan blev indfriet: »Det har været nogle svære dage, men drøftelserne var præget af, at vi talte ordentlig til hinanden, som vi jo også kan forvente af os selv og af hinanden, og det resulterede i en midlertidig løsning, som menighederne kan samles om.«

Lars har under genstartsprocessen ikke følt, at der blev lyttet til ham og hans ligesindede, og tilliden til ledelsen har ikke været til stede.

Men fremlæggelsen mandag morgen af konklusionen på de forgangne dages drøftelser blev et højdepunkt for Lars. Her oplevede han, at ledelsen alligevel i nogen grad havde lyttet til alles synspunkter.

»Vi er langt fra enige, men der er plads til forskellige holdninger, og skuldrene er faldet mere på plads.« Et vigtigt punkt blev sparket til hjørne, og værdien vedrørende kald og ledelse får nu tid og rum til at blive undersøgt og bearbejdet over det næste halvandet år: »Jeg tror, det hele er landet på det nødvendige sted ud fra den situation, vi står i lige nu.«

Synet på seksualitet

Værdien omhandlende seksualitet er nu den værdi, der fylder mest hos Lars Midtgaard. På synoden blev det nævnt, at der er en splittelse i BaptistKirken, og Lars er enig: »Det værdipunkt er en kampplads nationalt, som jeg ikke ønsker, skal blive trukket ind i den lokale menighed. Det fylder meget, og jeg er meget opmærksom på, hvordan jeg kan passe på min menighed – og mig selv.«

Et andet højdepunkt for Lars blev mødet med Alan Donaldson, generalsekretær for

sammenslutningen af baptistkirker i Europa (EBF). Han kunne både i sit oplæg og i samtaler med Lars tale ind i vores situation.

Nu glæder Lars sig til snart at holde ferie og koncentrere sig om familie og venner – og finde ud af, at det hele nok skal gå.

»Det værdipunkt [seksualitet] er en kampplads nationalt, som jeg ikke ønsker, skal blive trukket ind i den lokale menighed.«

Stærkere fællesskab og tydelighed omkring værdier og retning

Interview med Jakob Zimmermann,
Brande Baptistkirke.

[≡] Mads Leth

[📷] Privat

Hvordan har I forberedt jer til synoden i menigheden?

Vi har arbejdet med Genstartsmaterialet i gudstjenester og samtalegrupper. Det har givet et godt grundlag for at repræsentere menigheden på en nuanceret måde.

Hvad var de væsentligste spørgsmål?

Særligt Bibelens betydning og fortolkning samt spørgsmålene omkring præster har fyldt hos os. Vi er glade for, at der bliver sat ord på Bibelen, dens betydning og hvordan vi forholder os til den – især at fornuften også skal spille en rolle i tolkningen. Det har vi oplevet som meget positivt.

Når det gælder præster, sætter vi stor pris på, at ledelsen både ønsker at udvikle de præster, vi allerede har, og sikre, at nye præster – også fra andre kirkesamfund – bliver godt klædt på til at virke i en baptistisk kirkelig sam-

»Et værdisæt er ikke en facitliste, men en ramme for dialog og udvikling – i takt med at [baptist] samfundet ændrer sig.«

menhæng. Det er vigtigt for os, at ansvaret for det ikke kun ligger på de frivillige ledere i menighederne.

Har I forholdt jer til værdierne?

Vi er positive over for udspillet, som vi har behandlet i både menighedsrådet og til fællesmøde i menigheden, hvor vi arbejdede med udvalgte emner og sluttede med en samlet tilkendegivelse af, at vi bakker op om værdierne og oplever dem som et positivt bidrag til videre dialog.

Er det med forventning eller foruroligere, I kommer til synoden?

Vi kommer med en forventning om, at vi som kirkesamfund styrkes gennem samtaler på tværs af menigheder. Vi håber, at tonen bliver god, og vi er i stand til åbent og nysgerrigt at lytte til hinanden uden at være belærende. Vi forventer også, at Gud er en central del af samtalen, og at vi ikke kun taler ud fra egne erfaringer.

Men vi kommer også til synoden med en vis frygt for, at fællesskabet splittes, og at nogle menigheder kunne finde på at melde sig ud. Vi er bekymrede for, om vores kirkesamfund kan overleve en sådan splittelse og udvikle sig derfra. Tanken om, at vi bliver for optagede af egne menigheder og glemmer det fælles, kan

være skræmmende. Vi ønsker ikke, at vi lukker os om os selv, men at vi bevarer hjertet åbent – for vi er i bund og grund søstre og brødre, Guds børn.

Hvad forventer I jer af synoden?

Vi håber på gode samtaler, og at synoden bliver et stærkt udgangspunkt for et mere forenet kirkeligt fællesskab, hvor vi rækker ud og støtter hinanden. Menigheder kan have svære perioder med manglende præst, frivillige og engagement i travle hverdage, men vi tror på, at de nye værdier kan hjælpe os til at stå mere sammen. Vi skal turde bede om hjælp og være parate til at hjælpe andre.

Vi forventer at forlade synoden med ny inspiration og mod på videre arbejde i vores egen menighed og det fællesskab, vi er en del af. Vi ønsker, at værdierne bliver et levende fundament – både lokalt og i relation til andre menigheder og mennesker.

Vi ser fortsat vores menigheder som selvstændige, men vi tror, det er værdifuldt med et fælles værdisæt, vi kan enes om, efterleve og udvikle sammen. Et værdisæt er ikke en

»Jeg forlader synoden med en grundlæggende følelse af opmuntring og håb.«

facitliste, men en ramme for dialog og udvikling – i takt med at samfundet ændrer sig. Og frem for alt håber vi, at vi holder fast i, at Gud er i centrum, og at kirken er for alle – ikke kun for os selv.

Efter synoden

Synoden har været spændende, lærerig og inspirerende, men samtidig også en tung og intens proces med dybe samtaler og engageret debat. Jeg forlader synoden med en grundlæggende følelse af opmuntring og håb. Der er stadig vigtige emner at tage fat på, men jeg tror, vi bevæger os i retning af stærkere fællesskab og tydelighed omkring værdier og retning.

Der var bred opbakning til det videre arbejde med værdier, selvom ét område endnu ikke er klart defineret. Skulle der opstå yderligere uenighed, hvor nogen vælger nye veje – som fællesskab eller enkeltpersoner – mener jeg, at det stadig kan føre til noget godt. Nogle gange baner forandringer vejen for nye muligheder og klarhed, som i sidste ende kan blive en vel-signelse for os alle.

[Synode 2025]

Glade og lettede

Pia Duebjerg fra BaptistKirkens ledelse og Bodil Højbak Møller, generalsekretær, tyggede lidt på synoden over en frokost.

[≡] Lone Møller-Hansen
[📷] Peter Toldam

Det er mandag – frokost anden pinsedag – lige efter tre døgns synode i Sæsing. Bodil Højbak Møller er meget træt. Det stråler ud af hende. Men hun er også glad. Måske mest glad for, at det er overstået. Synoden og Genstart2025 har fyldt virkelig meget i hendes liv det sidste år, mindst. Men også glad for deltagelse af over 200 baptister i synoden.

Synoden sluttede med en fremlæggelse af syv værdier, som de tilstedeværende kunne blive så godt som enige om. Kun ledelsen véd, om det var helt »enstemmigt«, da man ikke stemte, men tilkendegav en stemning med nogle orange og blå kort foran brystet. Pia og Bodil er de eneste fra ledelsen, der er tilbage, da vi nyder endnu en lækker frokost i Kulturcenteret.

Ros til ledelsen

Jeg roser ledelsen. Det var klogt at trække det eneste, forsamlingen var virkelig uenige om, ud af ligningen. Den værdi skal der arbejdes mere med. Pia Duebjerg understreger, at ledelsen har været fuldstændig enig de

gange, de har trukket sig tilbage for at drøfte næste træk.

Bodil Højbak Møller siger: »Det var overvældende for mig lørdag at opdage, hvor enig forsamlingen faktisk var. Man tænker ofte, når nogle få tager ordet og ikke er enige, at de taler for hver sin store delmængde i forsamlingen. Det var overraskende, hvor tit en meget stor del af forsamlingen var enig med ledelsen. Vi er ikke så splittede, som vi troede.«

Klar over knasten

Pia tilføjer: »Mange har takket for, at vi har fået snakken. Vi var klar over knasten (spørgsmålet om, hvorvidt fx LGBT-personer kan være med i ledelsen – på alle niveauer – i Baptist-Kirken, red.).«

»Det er også blevet klart, at vi ikke kan gøre alle tilfredse«, siger Bodil mellem bidderne. Søndag efter samtalen besluttede ledelsen, at drøftelsen skal fortsætte på nogle samtale- og undervisningsdage.

»Det var klogt at trække det eneste, forsamlingen var virkelig uenige om, ud af ligningen.«

I den sidste times samtale på synoden mandag formiddag var der bekymring for, om de, der har en anden holdning end ledelsen, får deres holdning til spørgsmålet hørt. Bodil understreger, at allerede søndag besluttede ledelsen, at to eksperter på dette område skal hjælpe os: Michael Wandt Laursen, tidligere generalsekretær i FrikirkeNet, og Jørgen Thaarup, tidligere rektor på Metodistkirkens Nordiske Teologiske Seminarium i Gøteborg. Begge vil blive inviteret til at medvirke på en »læredag« indenfor det næste halvandet år.

To mentorer

Bodil udtrykker taknemlighed til de to mentorer, som ledelsen har haft i denne proces. Den ene er Charlotte Thaarup, tidligere præst i Metodistkirken i Danmark, og i en årrække leder i den skånske del af den svenske

SYNODE

6. - 9. juni 2023 | Oase- og Kulturcenter Vendsyssel

»Det var overvældende for mig lørdag at opdage, hvor enig forsamlingen faktisk var.«

Equmenia Kyrkan, som bl.a. rummer en del baptister. Og så er hun gift med Jørgen.

Den anden er David Mortensen, leder af YFC, Youth for Christ, i Danmark og præst i Dansk Oase. Begge mentorer har understreget, at de syntes, at debatkulturen hos os baptister var imponerende.

Charlotte Thaarup forklarer brugen af de orange og blå kort, som forsamlingen brugte til at tilkendegive stemningen.

Generalsekretær Bodil Højbak Møller byder velkommen til synoden.

Den store hurdle

Den store hurdle var fire ord – reelt kun ét ord – som ville understrege, at LGBT-personer kan være med i ledelsen i BaptistKirken på alle niveauer. Bodil har ment, at det ikke var noget problem at fjerne de fire ord, som var »uafhængig af køn, etnicitet, handicap, seksualitet«. »På synoden faldt ti-øren for mig«, fortæller hun nu.

»Det viste sig jo, at der var vidt forskellige tolkninger af, hvad det betød, hvis de fire ord blev fjernet. Nogle tolkede, at så var der ingen begrænsninger for, hvem der kunne være

De tilstedeværende fra ledelsen på synodens sidste dag (fra venstre): Pia Duebjerg Andersen, Tine Kragh, generalsekretær Bodil Højbak Møller, næstformand Christian Bylund og formand Vibeke Dalsgaard.

med i ledelsen. Hvad der heller ikke har været tidligere. Andre tolkede, at hvis man fjernede de fire ord, så var det ikke (længere) legalt, at fx en homoseksuel kom med i ledelsen. Da gik det op for mig, at de fire ord havde en stor betydning.«

Men både Pia og Bodil var enige: »Det er dejligt, at vi er endt, hvor vi er.« – Lige nu.

[Synode 2025]

»Husk at høre den almindelige baptist«

»Vi er tilbøjelige til at høre på præster og ledere. Men medlemmerne har ofte en anden holdning end dem,« siger Alan Donaldson, generalsekretær for de europæiske baptister.

[≡] Lone Møller-Hansen
[🗣️] Peter Toldam

Alan Donaldson ankom allerede fredag eftermiddag og var blandt de sidste til at tage af sted fra Sæsing, hvor der var synode i pinsedagene. Generalsekretæren for de europæiske baptister var helt til stede. På telefonen havde han en app, som optog det, der blev sagt på dansk, og skrev det på engelsk til ham. Han havde sin egen oversætter med.

Søndag eftermiddag havde han et seminar, som samlede størstedelen af synodens deltagere. Her fortalte han historier fra det brogede europæiske baptistlandskab. Spændende, oprørende og opløftende. Mandag prædikede han til udsendelsesgudstjenesten og sluttede med at byde op til dans med Gud: »Han holder fast i dig, svinger dig ud i verden, og trækker dig tilbage til sig. Bliv i Kristus, det er der, der er trykthed, når verden er forvirrende«, var hans budskab.

»Vi forenes ikke af fælles holdninger, men af fælles handlinger.«

Medlemmerne tænker anderledes

Men hvad med det spørgsmål, der var altoverskyggende på synoden. Kan en LGBT-person være med i ledelsen af vores kirkesamfund? Eller leder/præst i en lokal menighed?

»I England og Skotland er der mange menigheder, der tager imod homoseksuelle, men de kan ikke være præster, hvis de lever eller er gift med én af samme køn. Der er baptistsamfund, hvor det kan finde sted, men de er ikke højlydte af hensyn til Østeuropa og Mellemøsten, hvor der er en meget mere konservativ holdning«, begynder han. Og roser så processen og evnen hos de danske baptister til at lytte til hinanden og de meget store forskelle i holdninger.

»I de fleste lande lytter man kun til lederne og præsterne. Dermed har man ikke nødvendigvis fingeren på pulsen. I England lavede de en spørgeskemaundersøgelse, som blev sendt ud til menighederne, hvor alle kunne svare – både præsterne, lederne og den almindelige baptist. Og det viste sig, at mens 30 pct. af præsterne havde én holdning, tænkte 60 pct. af medlemmerne anderledes. Vi skal finde en måde at lytte til den almindelige baptist!«

»Unge mennesker forholder sig meget anderledes. Lytter med andre ører.«

Få de unge i tale

»Når jeg ser på, hvem der er til stede her, så er det en bestemt gruppe: mange ældre, mest kvinder og stort set ingen migranter og unge. Det er ikke specielt for Danmark. Sådan er det alle vegne. Men vi skal finde andre måder at engagere de andre grupper på i samtalen«, fortsætter Alan Donaldson og tilføjer: »Unge mennesker forholder sig meget anderledes. Lytter med andre ører.« Dog medgiver han, at der er mindst to grupper af unge. Dem, der forholder sig positivt til det, der sker i samfundet, og dem, der går den konservative vej og vil være modkultur.

»Gør noget sammen«

Alan Donaldson tilføjer: »Det er en fristelse at gå i spidsen som kirkesamfund. Kirkesamfundet skal hverken gå foran eller for langt

bagefter.« Han opfordrer samtidig danske baptister til at finde et fælles formål, en mission.

»I Storbritannien er vi gået helt og fuldt ind i kirkeplantning. Vi lukker kirker og bruger ressourcerne på at oprette nye menigheder. Måske er det bedre at give hospice-hjælp end at gennemtvinge en forandring, som giver så meget smerte og savn. Det er bedre at starte noget helt nyt, så alle forventningerne ikke hænger ved det, der var engang. Det giver

begejstring i Skotland, at vi har plantet 15 nye kirker på ti år. Nogle af de menigheder, vi har genplantet, er allerede store og planter nye menigheder. Vi beder for dem. Vi forenes ikke af fælles holdninger, men af fælles handlinger.«

Alan Donaldson slutter med at citere den tidligere generalsekretær i Baptisternes Verdensalliance, Denton Lotz, der havde et stort hjerte for Europa: »Vi hører til hinanden, fordi vi hører til Kristus.«

Alan Donaldson

- Generalsekretær i European Baptist Federation, EBF

[Synode 2025]

Debat om værdier på synoden: Kompromisets svære kunst

220 baptister rejste i pinsen til nordjyske Sæsing for at diskutere værdier for BaptistKirken.

Udkastet til værdier havde allerede givet anledning til debat på lederdage i Tølløse, Rebild og Ringe.

[≡] Henrik Andersen, webredaktør

[📷] Jørgen Johansen
og Peter Toldam

Forud for synoden havde flere baptister på deres sociale medier givet udtryk for nervøsitet i forhold til både udfald og tone i diskussionen. Bekymringspunktet var diversitet. Debatten på synoden viste også, at netop dette punkt gav anledning til de største

meningsforskelle. Flere formuleringer var i spil undervejs. Til sidst valgte ledelsen at udelade »punkt 4c« til fordel for en proces over de næste 18 måneder med mulighed for bredt at diskutere bibelsyn og -tolkning.

»Punkt 4c«

Indtrykket efter de tre lederdage var, at kun et enkelt punkt i forslaget til værdier for alvor

skabte uenighed. Det handlede om »punkt 4c«: »Derfor vælger og engagerer vi mennesker på alle niveauer nationalt baseret på deres gaver og kvalifikationer uafhængigt af køn, etnicitet, handicap, seksualitet.«

»Ved I godt, hvor gode I er til at tale sammen?«

»» Bekymringspunktet var diversitet. ««

Det var i høj grad ordet »seksualitet«, der gav anledning til debat. Men også behovet for overhovedet at nævne eksempler, som »vi alligevel ikke kan gøre noget ved«, blev diskuteret. Et indlæg pegede på, at LGBTQ-personer ofte er udsat i kirkelige fællesskaber, og derfor har brug for at vide, at de er velkomne – også på nationalt plan.

Enkelte indlæg tog udgangspunkt i Bibelens ord om at leve i syndige forhold. De blev imødegået med andre bibelord om, at det ikke er os, men Herren, der skal fælde dom – og ikke nu, men først på den yderste dag. Valget og brugen af bibelcitater i debatten understregede en udfordring, som flere pegede på: At vores uenighed om »punkt 4c« ikke handlede om tidsånd og »wokeness«, men om vores grundlæggende bibelsyn.

Undervejs blev mindst fem forskellige udgaver af »punkt 4c« diskuteret. Mandag formiddag stod det klart, at ledelsen erstattede teksten med tre prikker! Begrundelsen, som synoden senere tiltrådte, var: »... dette punkt kræver mere arbejde og flere samtaler, omend vi som kirkesamfund er enige om, »at vi vælger og engagerer mennesker på alle niveauer nationalt baseret på deres nådegaver og kvalifikationer«, men ikke er enige om, hvad det betyder.«

Samtalerne skal føres på »åbne læredage

inden for 18 måneder, hvor flere stemmer kan arbejde seriøst og åbent med emnet om LGBT-personers ledelsesansvar samt om vel-signelse af ægteskab mellem to mennesker af samme køn.«

Processen

Processen på synoden sikrede involvering og taletid til alle synodens deltagere. Lørdag eftermiddag gennemgik ledelsen værdierne og fortalte om baggrunden. Alle deltagere fik mulighed for at samtale i »lyttegrupper«: Du taler, vi andre lytter – vi reflekterer over dine ord, du lytter – vi samtaler om alt det sagte.

Sidst på dagen fik hver lyttegruppe to minutters afmålt taletid. Under tilbagemeldingen var alle deltagerne udstyret med »tilkendegivelseskort«: Er du enig med taleren? Hold diskret dit orange kort op foran brystet.

Er du uenig: Brug det blå kort. Kan du ikke bestemme dig? Hold begge kort op! – Kun podiet kunne se, hvad forsamlingen mente.

Søndag havde ledelsen bearbejdet de mange forslag, der blev stillet som ændringer. Et nyt udkast til værdier lå klar til diskussion i plenum. Endnu engang kom ledelsen på overarbejde: Mandag formiddag lå et endeligt dokument, som synoden kunne tiltræde.

Præsterne

Ud over »punkt 4c« var det især punktet »Præster«, der gav anledning til spørgsmål og →

»» Vores uenighed om »punkt 4c« handlede ikke om tidsånd og »wokeness«, men om vores grundlæggende bibelsyn. ««

En af synodens lyttegrupper.

» Ledelsen påpegede flere gange, at fælles værdier ikke handler om at »styre« eller »regulere« menighederne. «

→ debat. Under dette punkt var ledelsen tydelig om, at det fortsat er menighederne, der vælger præcis de præster, de ønsker. Der var generel opbakning til ideen om akkreditering, men en smule skepsis til den praktiske gennemførelse: Hvordan sikrer man uvildighed og objektivitet i et præstekollegium med store forskelle i fx bibelsyn? De mange forslag til ændringer medførte, at punktet blev delt i to »Menigheder og præster« og »Præster og tjeneste«.

Den gode tone

Under hele debatten var der en god tone. Uenigheden var til tider meget tydelig, men det kom kun en enkelt gang til udtryk i en uhensigtsmæssig sammenligning, som taleren i øvrigt straks efter undskyldte! BaptistKirkens mentorer var positivt overraskede over den baptistiske debatkultur og spurgte: »Ved I godt,

hvor gode I er til at tale sammen?« Medvirkende til den gode stemning var måske, at næsten alle fulgte Bodil Højbak Møllers opfordring ved velkomsten til at bruge pauserne til at tale sammen og lære hinanden bedre at kende.

Vi er kongregationalister!

Det vakte en del morskab undervejs, når det svære ord »kongregationalistiske« blev forsøgt brugt i en ivrig talestrøm. Heldigvis handler det svære ord om et emne, mange havde fokus på: Menighedernes ret til selvbestemmelse. Ledelsen påpegede flere gange, at fælles værdier ikke handler om at »styre« eller »regulere« menighederne. En melding som

synodens deltagere tog godt imod.

Kompromiset

Den endelige tekst, som synoden tiltrådte, er et kompromis – især i forhold til »punkt 4c«. Synodens kompromis kræver, at vi kan mobilisere gejst og engagement til at deltage i »læredage« over de næste 18 måneder med fokus på et emne, der allerede i dag splitter os. Kan vi det?

Håbet må være, at »læredagene« gennemføres i en form, der engagerer bredt og fremmer bibelstudier og samtale om tolkning.

» Det er fortsat menighederne, der vælger præcis de præster, de ønsker. «

Fra venstre: Christian Bylund og Vibeke Dalsgaard, ordstyrerne Lone Møller-Hansen og Ulla Holm, ledelsens mentorer Charlotte Thaarup og David Mortensen.

Emil er en glad mand

Trods tre alvorlige sygdomsperioder ser Emil Saggau tilbage på sit liv med taknemmelighed over, at Gud er hans far og aldrig har sluppet ham.

[≡] Renathe Zimmermann

[📷] Bent Lasse Hansen

Emil Saggau er 40 år, har boet og stiftet familie i Korea, hvor han tog en bachelor og master i teologi, og han er nu trods anden kirkebaggrund blevet præst i Kristuskirken på Nørrebro i København.

Alvorlige sygdomsforløb

Efterskole, uddannelse til social- og sundhedshjælper og rejsen til Korea kom til at forme ham. Sygdommene fyldte meget, men Preben Kochs bog: »Skæld ud på Gud« gav

ham nye indsigter, og Emil forstod, at det var ok at være ked af det og være vred på Gud: »Egentlig troede jeg, at kristendommen var en performance, at man skulle være en bestemt person. Men da jeg opdagede, at det ikke var sådan, oplevede jeg en enorm frihed. Glæden kom til at fylde, og det er ikke længere traumatisk at tænke tilbage.«

Korea – Danmark

Emil Saggau kommer fra en ikkekirkelig, diskussionslysten og glad familie. Det har givet ham en fantastisk ballast, og den bekymring, forældrene bar, da Emil var så

»» *Det var den hårdeste periode i mit liv.*
Forestil dig 55 millioner mennesker, som er
totalt pressede. ««

→ engageret i pinsekirken i Korea, er nu forsvundet: »Alle forældre ønsker jo bare, at deres børn har det godt, og de kan se, at min familie og jeg er glade, at kirken er sund, og det er et godt sted at være.«

Fra en begyndelse i en metodistkirke i Korea kom Emil til en kæmpe stor pinsekirke, hvor han sammen med sine venner følte sig hjemme: »Der skete altid noget – jeg elskede det, og det blev min familie.« Emil var med til at udvikle menigheden, »og det begejstrer jo«, og sprogstudierne blev konverteret til teologistudier. Undervejs blev han flydende på koreansk, og Emil arbejdede under studiet som gadepræst og som konsulent for danske firmaer, der ville etablere sig i Korea.

Emil fandt Yu-min Seo og blev gift med hende, da han afsluttede sin master. Efter studiet blev han en del af det pastorale team og var med til at etablere den udenlandske afdeling. Men det fik desværre en ende, da coronaen kom: »Det var den hårdeste periode i mit liv. Forestil dig 55 millioner mennesker, som er totalt pressede. Alt lukkede ned, og en lukket kirke betød intet arbejde, ingen indtægt og ingen muligheder. Vi besluttede at flytte til Danmark for at komme væk fra det kaos, der herskede.«

I Korsør forsørgede Emil familien som lærer- vikar, som SOSU-hjælper og med en kvarttids ansættelse i Korsør Pinsekirke. Emil og Yu-min Suo, som er violinist, er gift på 13. år og har Lina på syv år, som er født i Korea, og Loa på fire år, der er født på Slagelse Sygehus.

Kristuskirken i København

»Jeg elsker mennesker og dialogen«, er Emils hurtige svar på spørgsmålet om hans stærke sider. Han er bevidst om, at han er på vandring og dermed også i en læreproces. Vandringen involverer også menigheden, idet alt handler om, hvordan han og menigheden kommer fremad i forhold til drømmene og ambitionerne: »Man må lytte, lære, indgå i relationerne og være ydmyg i forhold til, hvad Gud ønsker.«

Inden Emils ansættelse havde ledelsen været i en konstruktiv proces, og nu søger de sammen med Emil at finde Guds planer for menigheden. Der er en baptistisk historie, som ledelsen har stor respekt for og ønsker at tage ved lære af, og der er mange, der løfter forskellige opgaver: »Ja, og så har Gud placeret denne kirke på dette fantastiske sted, fordi Han har en plan.«

Maduddeling, bibelundervisning, ungdoms- og seniorarbejde, børnekirke, og gospelkor med ca. 250 unge en gang om måneden er nye elementer, ligesom antallet af gudstjenester er øget til fire med to eftermiddagsgudstjenester.

Udfordring og styrke

Emil Saggau har med sin uddannelse på et reformert universitet en traditionel tilgang til evangeliet: »Det stimulerer mig og giver mig ro.« Emil arbejder på at blive mere organiseret, og han har mennesker omkring sig, der kan hjælpe og tale ind i hans liv: »Det er godt for sådan en som mig, der har så meget energi

og lyst til at deltage i alt, og det giver plads til, at jeg kan være mig selv og være hyrde.«

Emil bestræber sig på tilgængelighed og ægthed: »Folk må gerne møde den trætte præst. Der er et behov for at møde det hele menneske, og jeg er meget taknemmelig for alle dem, der er med til at løfte de mange opgaver.« Emil har lige været på prædikantkursus og oplever, at »menigheden kan se, at jeg ønsker at være med til at udvikle – ikke afvikle. Vi ønsker at se fremad, og kun Gud kender vejen.«

Mange drømme

Emil har tidligere udtrykt sig om at turde tage ubehagelige beslutninger og beskriver, at det handler om at turde stå ved, hvad Gud har lagt på ens hjerte: »Her er en ledelse, der har respekt for hinanden, og en menighed, der slutter op om menighedsrådet. Det er vigtigt at kunne elske hinanden trods forskelligheder. I Kristuskirken formår man, som i politik, hvor Emil også er involveret, at kunne debattere trods forskelligheder, og man respekterer og accepterer de beslutninger, der i fællesskab bliver taget.«

Der er mange drømme for Kristuskirken, og Emil Saggau ønsker at virkeliggøre sit kald til at gøre Kristuskirken til et sted, hvor mange mennesker ønsker at være. »Historien æres, der er præstenetværk, sparringspartnere, aktive menighedsmedlemmer, og »mange, der har investeret i os og beder for os«. Og han tror, det bliver godt, trods de op- og nedture livet nu engang giver.

» Man må lytte, lære, indgå i
relationerne og være ydmyg i
forhold til, hvad Gud ønsker.«

» Menigheden kan se, at jeg ønsker
at være med til at udvikle – ikke
afvikle.«

Bibellæsning – en daglig glæde

**Siden 1992 har jeg konsekvent læst
i Bibelen hver morgen, inden jeg går i
gang med dagens arbejde!**

[≡] Ole Broholm Andersen

[📷] Peter Toldam

Før 1992 læste jeg også i Bibelen, men ikke så disciplineret. I min barndom var jeg vant til, at vi sluttede dagen med en bibeltekst og en bøn, så det var ikke nyt for mig at beskæftige mig med Bibelen.

Daglig vane

Den daglige bibellæsning begyndte på Nordisk Baptistspejderlejr 1992 på Øksedal. Der var et bedetelt, som jeg gik og kiggede på, og det talte til mig om, at der var noget, jeg skulle. Et stærkt møde med Gud umiddelbart efter fik mig til at læse kontinuerligt, og siden har jeg holdt fast i den vane.

Jeg læser hver dag den tekst, der er foreslået af Bibelselskabet i Bibellæseplanen. På den

måde kommer jeg i løbet af tre år igennem alle Bibelens læsestykker. Mosebøgerne er dog en tung omgang!

Jeg oplever tit, at bibelteksterne hjælper mig i min hverdag. De er trosstærkende og gør ofte mine bekymringer for dagen til skamme. Et af mine mange yndlingsstykker lyder: »Ikke ved magt og ikke ved styrke, men ved min ånd«. ¹ Lignelsen om vintræet og grenene siger mig meget om livet med Gud. ²

Livsnødvendighed

For mig er bibellæsningen lige så vigtig som det daglige brød, og det er nemt for mig at have disciplinen i dagligdagen, men lidt vanskeligt, når dagligdagen forandres fx i ferien. Men læsningen hjælper mig med livet, så det er ikke svært at læse i Bibelen. Det er en livslang nødvendighed for mig, og jeg håber at

kunne inspirere andre til at gøre det samme.

»Søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift.« ³ Det har været mit livsmål gennem hele livet, og det har hjulpet mig også i svære tider. Med den aktive handling, som bibellæsningen og bøn-
nen er, følger oplevelsen af, at Gud er nærværende og leder mig skridt for skridt, dag efter dag.

**»Læsningen hjælper mig med
livet, så det er ikke svært at læse
i Bibelen.«**

¹ Zakarias' Bog kap. 4, vers 6

² Johannesevangeliet kap. 15, vers 1-8

³ Matthæusevangeliet kap. 6, vers 33

Sammen i tro

Kom og vær med til at forme vores fælles kirkesamfund.

[≡] Bodil Højbak Møller

BaptistKirkens ledelse indbyder baptister til at tage del i samtalerne og beslutningerne om vores fælles vej som kirke. Vi tror, at Helligånden virker i fællesskabet, og derfor er din stemme og dine bønner vigtige.

Genstart2025 er en fælles anledning til at

lytte – både til hinanden og til Guds ledelse – og til i fællesskab at søge hans vilje for vores kirkesamfund. I menighederne, i ledelsen og i fællesskabet på lederdage og på Synoden. På landskonferencen fortsætter samtalen, og vi konkretiserer og prioriterer det arbejde, vi står sammen om. Ledelsen vil bl.a. fremlægge en procesplan for arbejdet med at få de syv værdier omsat til handling. Her beslutter vi

også rammerne for det fælles arbejde med budget mm. og vælger ledelse og formand.

Lad os stå sammen i tro, håb og kærlighed – og bygge kirke i Jesus' navn. Vel mødt i Chin Baptist Church i Esbjerg den 27. september 2025.

Navne

Døbte

Brovst

04.05.2025:

Aalistina Ghatani, f. 30.10.2009

Albina Ghatani, f. 04.09.2006

Freja Natasja Philipsen, f. 04.07.2003

Astina Ghatani, f. 18.02.2003

Korskirken, Herlev

20.04.2025: Theodor Visbech Christensen, f. 26.10.2009

Optaget

Frikirken i Sæby

01.12.2024:

Anna Lykke Bøgh Bentsen, født 24.24.1991,

fra Mariager Frikirke

Bjørn Bentsen, født 24.10.1981, fra Mariager Frikirke

22.05.2025:

Marianne Hvidager, født 14.12.1963,

fra Oslo Kristne Center

Anders Hvidager, født 25.07.1963, fra Folkekirken

Døde

Brovst

Arne Hansen, født 05.03.1949, optaget 28.02.2016,

døde 26.03.2025

Frederikshavn

Mogens Hedegaard Groth, født 10.01.1940,

optaget 04.03.2012 i Frederikshavn, døde 02.04.2025

Holbæk

Hans Jørgen Andreasen, født 24.04.1952,

døbt 06.11.1977, døde 18.04.2025

Flemming Ingolf Nielsen, født 17.02.1950,

optaget 28.09.2014, døde 30.05.2025

Ellinor Abildgaard, født 15.07.1934,

døbt 01.08.1948 i Holbæk, døde 15.06.2025

Odense

Ida Laura Lorentzen, født 09.12.1928,

døbt 18.06.1944 i Odense, døde 31.03.2025

Ingrid Brixen, født 17.03.1932,

døbt 01.08.1948 i Odense, døde 01.04.2025

Ingstrup

Anni Marie Bjerg, født 02.12.1944,

døbt 06.04.1958 i Ingstrup, døde 12.04.2025

Tølløse

Grete Sørensen, født 16.10.1924,

døbt 14.12.1941 i Eskildstrup, døde 09.05.2025

Dogmer eller økonomisk vækst?

Døberne blev forfulgt, men deres idéer dukkede alligevel op igen i Odense – og i de fristæder, der blev etableret for at øge skatteindtægten.

[≡] Christian Bylund, cand. theol.,
præst i Tølløse Baptistmenighed
og næstformand i BaptistKirken

Her skildrer vi nogle af de første danske døberes kamp i en læresag blandt præster og i en håndfuld frie byer, der sikrede, at de anabaptistiske tanker aldrig helt forsvandt fra Danmark.

Odense-sagen 1551-54

Efter reformationen blev den nye lutherske kirkes grundlov beskrevet i *Kirkeordinansen* fra 1537. Men i Skt. Knuds Kloster i Odense lød bønnerne stadig som i den katolske tid. Det fik sognepræst Laurits Hellisen og lektor Christoffer Mikkelsen, begge teologer, til at se rødt. Fra prædikestolen kaldte de biskop Jørgen Sadolin for vranglærer.

Kirkens disciplinære maskineri reagerede prompte. Provsteretten fyrede begge teologer, men sagen voksede. Et tykt anklageskrift blev

sendt til Christian III, der bad universitetets professorer undersøge, om de to kritikere var »sværmere« – datidens samlebetegnelse for alle, der rokkede ved dogmerne eller ved kirkens hierarki.

Hellisen og Mikkelsen stod fast, og de nægtede at trække deres kritik af biskop Sadolin tilbage. Først fik de en dødsdom for majestætsfornærmelse. Senere blev dommen mildnet til livsvarigt fængsel. I januar 1554 blev de begge fængslet for at stå fast på deres tro.

Senere kilder fortæller, at de lod Hellisens voksne søn døbe ved kongens slot i København for at provokere. Om den dåb styrkede sagen mod Hellisen og Mikkelsen er usikkert, men Christian III skrev i samme periode tre tekster imod anabaptister, så der har været røre i »døberdammen«!

At staten havde vundet, var tydeligt nok. Men idéerne levede videre sammen med historien om de to gejstlige fra Odense, der hel-

lere ville miste friheden end gå på kompromis med deres tro.

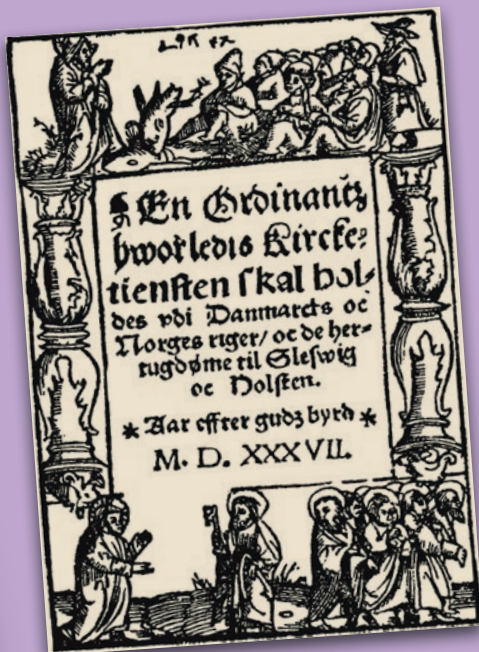
Fristæderne – når penge vejer tungere end dogmer

Efter *Fremmedartiklerne* fra 1569 blev enhver fremmed teolog forhørt ved ankomsten til riget: Hvad mener du om dåben og nadveren? Mens kongen holdt døberne ude af kongeriget, begyndte hertugerne i de slesvigholstenske områder at lokke dem til. Begrundelsen var jordnær: skat, handel og vækst.

Byen Altona blev det første vendepunkt. Allerede fra 1580 var døbere, calvinister¹ og andre »sværmere« tålt i byen. I begyndelsen af 1600-tallet gjorde grev Ernst af Schauenburg byen til handelsfristad. Det betød ingen told

»Kirkens disciplinære maskineri reagerede prompte. Provsteretten fyrede begge teologer.«

Christian III skrev tre tekster imod anabaptister, så der har været røre i døberdammen!

Kirkeordinansen fra 1537 fortalte om, hvordan gudstjenesten skulle afholdes i kongerigerne Danmark og Norge samt i hertugdømmerne Slesvig og Holsten. Med Kirkeordinansen blev lutherske præster pålagt at prædike imod anabaptister én gang årligt – nemlig Skt. Hansaften.

på varer, og ingen indblanding i samvittigheden, så længe de ikke lavede ballade. Friheden gjaldt ikke alle, men især de fredelige døbere og calvinister fra Nederlandene, som tidligere var blevet fordrevet, fik lov til at slå sig ned i byen. Få år senere blev der også plads til katolikker og jøder, og fra 1664 var der religions- og handelsfrihed i Altona.

København år 1530.

Da de to præster fra Odense lod den enes næsten voksne søn døbe ved stranden nær Københavns Slot, var det tydeligt at se, at dåben med stor sikkerhed ikke kun var en religiøs handling, men også en direkte provokation over for kongen.

Omkring 1621 grundlagde hertug Frederik III af Gottorp kanalbyen Friedrichstadt på marsken mellem Ejderen og Trenen. Han indskrev religionsfrihed direkte i byens identitet med Altona som forbillede. Til gengæld skulle indvanderne, især remonstranter og enkelte mennonitter², investere kapital, holde handelen i gang og naturligvis betale skatter til hertugen. Det var en lille pris for at kunne udleve deres tro. I årene efter voksede antallet af fristæder, og i flere af dem blomstrede mennonitkirker i en periode. Enkelte steder i kongeriget stod en lille port altså på klem for døberne, men der skulle gå mange år, før de kunne leve frit.

Har vi lært noget siden da?

Når nye religiøse strømninger banker på i dag, spørger vi stadigvæk først: Hvilken uddannelse har de, og hvad bidrager de med til samfundet? Er vi blevet mere åbne, eller tager vi kun imod dem, der har de uddannelser, vi mangler, så vi sikrer vækst og velstand, mens vi skubber resten af de fremmede fra os?

1 Calvinister: Reformerte kristne, der fremhæver Guds suveræne forudbestemmelse (prædestination) og et enkelt gudstjenestetiv

2 Mennonitter: Anabaptister, der voksedøber og er kendt for pacifisme og et stærkt menighedsliv. Remonstranter: Hollandsk modreaktion mod calvinismen; betoner menneskets frie vilje og frelse for alle.

Værdighed og fremskridt i Musema

Mor-Barn projekt i Musema gør en forskel.

[≡] [📷] Morten Kofoed,
missionssekretær

Omkring den tidligere missionsstation i Musema i det nordlige Burundi gennemfører baptistkirkerne i Danmark og Burundi et sundhedsprojekt med fokus på mødre og børn under fem år. Underernæring blandt børn er en kæmpe udfordring i Burundi. Projektet arbejder for, at skabe varige forandringer, og det inkluderer over 11.000 mødre og lige så mange børn.

Projektets mål er at reducere fejlnæring og dermed børnedødelighed gennem forebyggelse, oplysning og stærkt lokalt engagement. Centralt i indsatsen står såkaldte »Light Mothers« – lokale kvinder, der fungerer som frivillige rollemodeller og undervisere. De spiller en afgørende rolle i forhold til at mobilisere lokalsamfundet og sikre, at viden om ernæring, hygiejne og børns sundhed når ud til selv de mest marginaliserede grupper.

Batwaerne bliver inkluderet

Nogle af de marginaliserede grupper er batwaerne. Under mit seneste besøg i april 2025 besøgte vi landsbyerne Buraniro og Nyamitanga. Nyamitanga er også med i vores batwa-projekt. I

Støt!

Hjælp med at skaffe husdyr til deltagerne ved at sende et beløb til MobilePay 911 118 eller kontronr. 3201 10042879 mærket »Mor-Barn«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

» Projektet arbejder for at skabe varige forandringer, og det inkluderer over 11.000 mødre og lige så mange børn.«

Buraniro mødtes vi på torvet, og her fortalte kvinder om deres erfaringer. Indtil nu er mere end 75 underernærede børn blevet hjulpet. Børnene kategoriseres som røde (alvorligt underernærede), gule (moderat underernærede) og grønne (sunde). Børn i den røde kategori bliver tilbudt et intensivt ernæringsprogram. Det særlige ved projektet er, at lokalsamfundet bidrager med ernæringsrigtige fødevarer til de udsatte mødre.

Markante forbedringer

I den bagende sol på torvet i Buraniro berettede kvinder begejstret om markante forbedringer. Jacqueline på 32 år og mor til tre fortalte, hvordan hendes yngste barn var gået fra rød til grøn status efter at have fået en kost baseret på majs, grøntsager og grød.

Vanessa på 32 år, der har fire børn, fortalte, hvordan hun har lært at bruge rene dunke til vand, vaske børnenes tallerkener og sørge for tæpper at sove med. Det har resulteret i mindre sygdom og en mere tryk hverdag.

Samarbejde vokser

Fidelity – en »Light Mother« fra batwa-landsbyen Nyamitanga – er en nøgleperson i projektet. Hun undersøger børn med tegn på underernæring, henviser dem til ernærings-

støtte og følger op, når det to uges forløb er færdigt. Endvidere underviser hun andre kvinder i ernæringsrigtig kost, som bør indeholde kulhydrater, proteiner og grøntsager. Hun er også med til at oprette og styrke de lokale spare- og lånegrupper, som inkluderer medlemmer fra alle landsbyer, også batwa-byerne. Hun fortæller, at det tidligere kunne være svært at samarbejde på tværs af grupper, men nu oplever hun, at tilliden vokser: »Det er ikke længere et problem at være sammen med folk fra andre landsbyer.«

Optimismen vokser

Kombinationen af oplysning om sundhed, ernæring og økonomi samt social integration er gavnlig for de deltagende kvinder. Kommunens udsendte havde kun ros til overs for projektet under vores besøg og fremhævede især »Light Mothers« rolle og deres engagement

i indsatsen. De har skabt ændringer i viden, adfærd og normer – også i marginaliserede grupper som batwa-samfundet, hvor mange nu deltager i tværgående fællesskaber og føler sig inkluderet. Langt fra alle problemer er løst, så der bliver nok at se til de sidste år i projektet. Alligevel er optimismen til at tage og føle på. Lige nu hjælper BaptistKirkens indsamling med at skaffe husdyr til de mange familier og træne dem i at passe dem.

Selv under vanskelige vilkår viser Mor-Barn projektet, at uddannelse, lokal viden, ansvar og fællesskab er vejen til at bekæmpe underernæring og fremme børns trivsel.

» Lokalsamfundet bidrager med ernæringsrigtige fødevarer til de udsatte mødre.«

Besøg i landsbyen Buraniro.

Bøn er lidt som en kat

Ja, en kat. Det lille væsen, som har sin egen vilje, kun sjældent adlyder, og som man stort set ikke kan opdrage på.

[≡] Anne de Haas Bavnbæk
[📷] Eric Han

Jeg sad i havestuen og nød varmen. Så kom vores kat og ville op og nusses. Vi nussede lidt, men pludselig gik den sin vej, og der, hvor den havde været, blev der koldt. Den skulle noget andet. Senere, når vi går tur med hunden, går den nok med. Det gør den ofte.

Engang blev den væk i skoven, og da vi gik tilbage efter den, sad den og kaldte på os. Den er et selvstændigt væsen med egen vilje, særlige evner og altid sin egen.

Den kan klatre og hoppe og gør det med stor adræthed. Vi har et skab, hvorpå der står nogle flyttekasser. En dag var katten væk – altså fuldstændig væk – og der gik lang tid, før vi fandt den. Den lå oppe på kasserne ca. 30 cm under loftet!

Fra udsultet til opfedet

Vi har haft katten i syv år. Den levede vildt her i byen. Den var killing, bange, udsultet og beskidt.

Nogle af os i byen besluttede at indfange den og sende den på internat. Det lykkedes os at fange den, og den kom hjem på vores lille badeværelse, hvor den kunne spise, sove og vænne sig til mennesker. Men vores datter så den, og på et kvart sekund havde hun forelsket sig. Så vi beholdt den! Den blev ren, tryk, steriliseret og fedet op. Den hedder Katniss, fordi den overlevede en meget barsk tilværelse.

Og hvad har det så med bøn at gøre?

Jo, Gud bruger også bønnen som et væsen med egen vilje og særlige egenskaber. Den kan være vild og lade sig fange. Den lader sig ikke tæmme, men bliver alligevel hos os. Den kommer i forskellige former, men er i bund og grund det samme væsen. Den forstyrrer midt i hverdagen og vil have opmærksomhed. Hvis vi forlader den, kalder den os tilbage. Den kan gemme sig, og når vi bliver desperate, fordi vi ikke kan finde den, er det måske, fordi den vil give os et nyt perspektiv på sig selv og på tilværelsen.

Husk at fodre og nusse din kat/bøn!